

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1652. usque ad annum 1662

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 90119185

§. 95. Pontificis sollicitudo pro placando Galliarum Rege.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67372)

Sæc. XVII
A. C. 1662. denique Gubernatoris jussu in urbem
inducta sunt quatuor peditum millia ad
inferendam vim vel propulsandam: Ver-
cissim vero Legatus omnes Gallos, qui
turmatim ad Palatium confluxerant,
armis instrui jussit, cunctisque Cardina-
libus natione Gallis inhibuit, ne altera
die ad Pontificium, ut vocant, Con-
sistorium accederent: Paruere omnes,
excepto Cardinale Ursino, qui propterea
Regiam subiit indignationem, ipse vero
Legatus unacum uxore sua ad Monte-
m Flascionem in ditionem Magni
Ducis Etruriæ secessit, ibidem Regis
mandata præstolaturus.

§. XCV.

*Pontificis sollicitudo pro placando
Gallarum Rege.*

Ea res gravem summo Pontifici in-
ferat dolorem, qui, ut injuriam, &
contumelias Legato contra jus gentium
illatas, atque in ipsum Regem redun-
dantes repararet, duas instituit Con-
gregationes, ut non modo noxii severe
punirentur, sed etiam de satisfactione
læsæ parti præstanda deliberaretur:
Conjiciuntur multi in vincula, ac pro-
mulgato edicto pretium constituitur in
capita illorum, qui ex Corsis præcipui
turbarum Auctores dicebantur. Postea
sum-

summus Pontifex suum dolorem de tam atroci facinore testaturus sequentes literas ad Purpuratorum Collegium dedit:

Venerabiles Fratres? curæ leves loquuntur, ingentes stupent. Ante quindecim dies, cum egrederemur e conclavi, Consistorium ingressuri, audivimus immane facinus, quod pridie vesperi commissum fuerat, inter milites Corjos, & familiares Oratoris Regis Galliarum, dilectissimi Filii nostri, quem, scitis, quanta benevolentia semper fuerimus prosecuti; & quanti fecerimus ejus pietatem, virtutem atque Constantiam. Corsi enim plus semel, convitiis & insultationibus provocati, in eam rabiem, & furorem conversi sunt, ut nobilem Ephebum innoxium secus Rhedam conjugis incedentem interfecerint, ac bombardas suas contra ædes ejusdem Oratoris disploserint. Horruimus ad tantum scelus, & maximo cordis mærore, & animi afflictione oppressi, sensimus intercludi nobis aditum loquelæ; ita, ut hodie mane, inordinato, & confuso sermone uti necesse habemus, & ad succurrendum memorice, aliqua e scripto decerpere mandavimus illico Cardinali Chisio, nostro secundum carnem ex fratre Nepoti; ut coram conveniret oratorem, & conjugem ejus, impertitaque utique nostra Benedictione, nostri amoris significaret affectum; & interim expedie-

Sæc. XVII.
A. C. 1662.

Sæc. XVII. pediatur citatis Cursoribus, qui hoc ipsum
A. C. 1662. significaret Regi Galliarum literis con-
signatis Nuntio nostro Apostolico.

Literarum vero, quas Papa ad Ludovicum XIV. Regem die vigesima octava dederat, tenor erat sequens:

Carissime in Christo Fili Noster, salutes
Et c. Ingenti, multaque adeo amaritudine
replevit animum nostrum gravis excessus,
quem hic proxime perpetrarunt aliqui ex
militibus Corsis, insultis a familia dilecti
fili nobilis Viri, ducis Crequii, Majesta-
tis tuæ Oratoris provocati, ut vix sine
nobis ipsis & assiduis paternæ dilectionis
erga te stimulis satisfacere possimus, nisi
majores, & insigniores ejus rei declaratio-
nes jugiter exhibeamus, hinc est, quod post
injuncta statim, districtaque mandata Nun-
tio penes Majestatem tuam Apostolico, jus-
simus, eodem tempore Dilecto Filio Nostro
Cardinali Chisio, nostro secundum carnem
ex fratre nepoti, ut tam ad Oratorem,
quam ad Oratricem, cui profecto ob atro-
ces casus honorem præcipue compari sumus,
nomine nostro quanto citius accederet, &
doloris, quo afficeremur, luculentam si-
gnificationem illis offerret, & quamvis Car-
dinalis in eis adeundis difficultatem non mo-
dicam expertus fuerit, tamen sola respectus
tui ratio, & eis satisfaciendi studium, om-
nia post habenda persuasit; ut hujusmodi
sensus

sensus nostri eo modo, qui magis conspicuus esse posset, oratori pervenirent.

Sæc. XVII.
A. C. 1662.

Immo cum Nepos idem noster invisenda Oratricis cægritudine aliqua impeditæ aditum invenire minime potuisset, eo Charissimam in Christo filiam nostram Reginam suecicæ oratum misimus, ut utrique vellet ea officia perferre, quæ alia ratione adhuc penetrare nequiverant, credentes nimirum, quod Regina, quæ semper erga te præcipuam amicitiam professa fuerit; quæque in hoc negotio prima penes nos pro Majestatis tuæ satisfactionibus insitit, posset etiam ob amplitudinem Regiam locupletior, & dignior promptitudinis nostræ, ejusque, quod effecissemus. testis accedere, & nihilominus nondum etiam plene contenti Majestatem tuam coram complecti posse vellemus, & eximia voluntatis ostensione præ oculis tuis paternum amorem, & simul cordis nostri molestiam exhibere. Sed quoniam his plane locus esse non potest, animo saltem Charitatis Apostolicæ brachia vel hinc extendimus, ut hujus Officii testificatione, te certum omnino reddamus, nos injuriam Oratori tuo factam, propriam existimare, & tanquam talem a nobis jam damnatam; & mox exequendam esse omnem justam severæ ultionis animadversionem. Huic rei hominum doctrina & virtute spectatorum congregationem deputavimus, inter quos Præfectum etiam posuimus, qui Clientelæ

Sæc. XVII. *telæ tuæ Characterem habet. Præterea e si-*
 A. C. 1662. *cro Cardinalium Collegio viros integritate,*

Et prudentia longe conspicuos selegimus, con-
sultandis rationibus, quibus Majestati tuæ
satisfieri plene possit. Porro de sin-
gulari judicio, e prudentia tua nobis pol-
licemur, eam sane minus fidei præbitu-
ram esse, sinistris Et alienis interpretatio-
nibus, ab omni veritate abhorrentibus,
Et in sola Calumnia & passionum maligni-
tate fundatis, quam ipsis nobis, qui po-
terno Et animo Et loco tibi sumus, Et in
Oratoris tui persona æque ac tua læsi. Non
dubitamus, quin sanctam hanc sedem, tan-
quam Matrem tuam sensibus pietatis in Re-
gia domo tua hereditatis, respicere velis.
Hac sane confidentia freti te in Domino
amantissime complectimur, rogamusque, ut
nos agnitione sensuum tuorum solari velis,
tum pollicemur, quod juste desiderare pos-
sis, vel sane a nobis paterne auditum omni-
cum animi promptitudine prorsus excipiet.
In eandem sententiam loquetur Venerabilis
Frater Archiepiscopus Cæsareæ Nuntius
nosler, cui fidem haberi cupimus. Maj-
estati tuæ benedictionem Apostolicam interin-
ex omni corde profectam impertimur. De-
tum Romæ apud sanctam Mariam mayo-
rem sub annulo piscatoris 28 Augusti 1662.
pontificatus nostri anno 8.

His dictis Pontifex literas, quas
 die prima Septembris ad Regem iterato

dedisset, recitari iussit, tenoris sequen- **Sæc. XVII.**
 tis: *Charissime in Christo Fili noster salu-* **A. C. 1662.**
tem &c. Scriptis ad Majestatem tuam pro-
xime literis, has nunc addere cogimur;
nam profecto nobis accrescunt molestiarum
& amaritudinum caussæ ob improvisum disces-
sum ex urbe dilecti Filii Nobilis Viri ora-
toris tui, postquam significare ei diserte se-
cissemus, nihilominus ipsi timendum esse, sed
omnem securitatem habere plene posse; quod
si consiliis illorum obsecutus, qui scanda-
lum inter Patrem & filium serere quæerunt,
& Majestatem tuam etiam ante voluntatem
ejus agnitam in obligationem aliquam abs-
que ratione ulla perducere, speramus utique
pro prudentia, & æquitate tua fore, ut
prius de calumniis, & veritate certus esse
velis, prout ample magis intelligere poteris
ex Venerabile Fratре Archiepiscopo Cæsa-
reæ, Nuntio Nostro, cui plenam fidem ut
habeas, a te petimus, & Majestati tuæ Apo-
stolicam Benedictionem impertimur.

Postea sermonem suum ad Cardi-
 nales profecutus, hæc subjunxit: *Li-*
cet urbem relinquens non significarit nobis,
an ad dextram, an ad sinistram declinare
vellet, nihilominus mandavimus Nobilibus
gubernatoribus Ecclesiasticæ nostræ Ditio-
nis tam ad orientem, quam ad occidentem,
illi obviam ire, præstare obsequia, & as-
suenter subministrare omnia ad ipsius com-
modum magis opportuna.

Sæc. XVII.

A. C. 1662

*Participes igitur fecimus vos hodie man-
nostræ afflictionis, ad aliquod nostrum le-
vamen, speramusque Regis bonitatem ac
justitiam diverso modo rem esse accepturam,
ac decreturam, quam quo ejus Ministri
trahere ipsam conati sunt. Si quod impo-
sterum erit vobiscum communicandum, sci-
ciemus libenter, vestra prensantes consilia,
pro satisfactione danda Regi Christianissi-
mo, quam quidem dabimus, quam maximam
poterimus, id est, debitam reorum puni-
tionem, & pro ea, qua vos complectimur,
benevolentia, quamque a vobis vicissim li-
benter exigimus, & hæc sint satis.*

Enimvero Christina Suecorum Re-
gina datis ad Regem literis, necnon
Venetorum Orator pacis sequestratos sefe-
offerebant, ast Crequius hos tumultus
non casu & fortuito, sed Pontificio-
rum Nepotum consilio fuisse excitatos
interpretatus, omnes exterorum Prin-
cipum Oratores ad vindictam stimula-
bat, pro reparanda injuria postulans,
ut Imperialis Cardinalis Purpura exue-
retur, Marius Urbis Governator Gal-
lorum Regi traderetur, militum Cot-
torum Tribunus, Sub - Centurio de
vexilifer in Farnesiano foro unacum
quinquaginta Corsis & totidem Licti-
ribus laqueo, ceteri omnes exilio per-
sterentur, ac demum Papa Legatum
a Rege nominandum in Gallias dece-
neret

neret, qui summum Pontificem hujus Sæc. XVII. A. C. 1662.
 injuriæ minime conscium fuisse testa-
 retur: Nec his contentus, Ludovicum
 etiam Regem contra Papam, & Chi-
 siam familiam exaggerato nimium faci-
 nore vehementer incendit, quapropter
 Rex summopere excandescens, Picco-
 lomineo Pontificis Nuntio præcepit, ut
 Parisiis Meldas secederet, usque dum
 Crequius sese in tutum recepisset: diē
 autem trigesima Augusti literas ad Pa-
 pam dedit, in quibus eidem significa-
 bat, quod suum Legatum Romā exce-
 dere jussisset, & Burlemontio Rotæ
 Auditori negotium dedisset, ut ex
 Sanctitate sua exploraret, an hoc at-
 tentatum approbaret, vel injuriam con-
 tra jus gentium illatam ea satisfactio-
 ne, quam criminis atrocitas deposce-
 ret, reparare intenderet.

Postquam summus Pontifex Orato-
 rem Gallum Roma discessisse comper-
 erat, habito Purpuratorum Senatu eos
 his verbis alloquebatur: *Quod posthac
 actum fuerit, noverint dubio procul fra-
 ternitates Vestræ ex edito publice promul-
 gato contra contumaces, quos etiam a vi-
 cinis principatibus petivimus, ut vinculis
 devinctos, ad nos mitterent, dum contra
 eos, qui sunt in carceribus, acta expedian-
 tur. Orator interim comparando arma,
 conscribenda milites, Cohortes, & Duces,*
 Xx 2 *scit*

Sæc. XVII. scit quisque vestrum, in quamnam confuso
 A. C. 1662. nem, & in quod periculum metumque ab-
 duxerit tum subditos nostros, tum publi-
 cam securitatem; quam securitatem, cum a
 nobis petit, illico dimissis armis statim do-
 dimus, diximusque, sat militum nos habere
 in urbe, plures etiam advocandos ex vicinia.
 & omnes pro ipsius custodia, & securitate,
 ad obsequia militaturos. Verum hoc in-
 petrato non acquievit, cum diceret, se argere
 fidere propter vicinam Corsorum cohortem,
 ac etiam si non debuissimus in hoc ipso
 gere, cum ex illa cohorte, quotquot re-
 specti erant, aut jam in vinculis, aut ad
 vincula quærantur, & a multo tempore
 essent pro securitate montis pietatis, quem
 admodum & alibi pro ea carcerum; tamen
 indulgimus iis, qui nobis hæc Consilia sug-
 gerebant, substituímusque alios milites in ea
 vicinia, cum & ipsam cohortem deberet in
 urbe manere, oblatum est illi, posse extra
 urbem mitti, & aliam substitui, sed hoc
 frustra oblatum fuit, cum ipse quotidie
 magis numerum armorum atque armatorum
 augetet, ita ut jam subditi nostri de pro-
 pria securitate timerent, & aliquam ex-
 stragem, aut ad minimum direptionem ex-
 pavescerent. Nos etiam ad hunc finem in-
 davimus, introductos in urbe milites loco
 opportunis distribui, stationesque hic & illic
 constitui, ut si qui casus forte timeretur,
 statim prompti essent remediis, atque aus-
 liis.

liis. *Hoc dilecta filia Regina Sueciæ inter-* Sæc. XVII.
A. C. 1662.
rim sumpta occasione Oratoris conjugem
ægotantem visitandi, idem verbum attulit
securitatis, & quod omnes milites essent
pro securitate publica & ipsius, conata est
ipsum ad saniora Consilia, & ad pacem,
& tranquillitatem convertere: Idem fece-
runt Oratores Principum, quotquot in urbe
sunt egregie persuncti munere suo; sed om-
nia incassum ivere; & repente ex urbe di-
gressus est; adeo contra bona Consilia præ-
valuit malignus homo, hoc est pater Ziza-
niorum dæmon, qui more suo gaudet libi-
dine in turbido piscari, ideo alterum curso-
rem, & secundum Breve dedimus ad Re-
gem Galliarum, quod petistis audire.

Priusquam vero Alexandri Papæ
 responsum in Gallias deferretur, Rex
 Piccolomineum, quamvis invitum &
 diu reluctantem, triginta Equitibus sti-
 patum ex Galliis ad pontem Bellova-
 censem Sabaudicæ ditionis limitem re-
 misit, eique cum Gallis agere inhibuit,
 quamdiu in Francia versaretur. Regis
 tamen indignatio defervescere videba-
 tur, receptis Alexandri VII. & Chri-
 stinæ Reginæ literis, quibus Pontificis
 innocentia, justusque dolor, & Gallo-
 rum petulantia, qua Corsos provoca-
 bant, manifesta fiebat: non deerant ta-
 men, qui denuo falsa deponentes Regem
 in Sedem Apostolicam tam acriter in-
 cende-

Sæc. XVII. cenderent, ut die secunda Novembri
 A. C. 1662.
 datis ad Medicæum literis contra Pa-
 pam, ejusque Ministros vehementer
 questus per Embrodunensem Archiep-
 scopum aliosque Legatos jamjam ab His-
 panis, aliisque Italix Principibus tran-
 situm peteret, cum exercitu octodecim
 millium in ditiones Pontificias irruptu-
 rus. Igitur Pontifex, ut Regem placet,
 Cardinalem Flavium Chisium
 Nepotem suum Parisios, necnon Respon-
 sionum Virum prudentia insignem ad
 oppidum S. Quiriaci, ubi Crequius age-
 bat, decrevit. Habentur plures
 consultationes, proponuntur vana re-
 conciliationis media, cum autem Galli
 non modo Castrum & Roncionem Parmen-
 sium, & Commaclum Estensi Ducibus
 restitui, sed plura alia Sedi Apostolicæ
 injuria peterent, dissolutum est collo-
 quium: cum igitur nulla spes recon-
 ciliationis superesse videretur, utrius-
 que arma parabantur, & quidem Galli
 terra marique extremam vim ditioni-
 bus Pontificiis ostentantes, jamjam per
 Genuensium montes sex millia penetra-
 runt, & duo equitum millia immisit-
 runt, ut ad tubæ sonitum in ditionem
 Parmensem penetrarent. Avenionenses
 quoque a Gallis instigati arrepta huius
 dissidii occasione abjectis Papæ signi-
 bus, ejectoque Lascaro Legato
 Gal

Gallica erexere Lilia, hancque urbem Sæc. XVII.
 Rex occupari jussit, donec Castrum A. C. 1662.
 Parmensi fuisset restitutum: vicissim
 Alexander Pontificiæ ditionis fines vi-
 ginti peditum, & duo equitum milli-
 bus præter exteros milites in Germa-
 nia conscriptos firmare decrevit, in-
 gentemque pecuniarum vim in hoc bel-
 lum congeffit, atque a Cæsare, Hispa-
 nis, Venetisque suppetias, liberumque
 militum transitum petiit. Cum autem
 cruentum utrinque bellum timeretur,
 præter omnem expectationem rursus
 inter dissidentes pacis colloquia fuere
 instituta: & primo quidem Rasponius,
 Crequius, Grimanus Venetus, & Tur-
 rieta Hispanus Oratores in Sabaudia
 finibus convenere, ac quosdam recon-
 ciliationis articulos præcipue circa
 Castri & Commacli restitutionem mu-
 tuo consensu firmarunt: tandem vero
 anno sequenti inter Rasponium & Aloy-
 sium Burlemontium Gallum Rotæ Au-
 ditorem Pisis in hos articulos die duo-
 decima Februarii anno hujus sæculi
 sexagesimo quarto conventum est.

I. Cardinalis Chisius tanquam Le-
 gatus a Latere Parisios pergeret, &
 coram Rege patratum facinus excusa-
 tione purgaret, quod idem quanto-
 cius faceret Cardinalis Imperialis. II.
 Gallis plena fieret præteritorum venia.

X x 4

III.

Sæc. XVII. III. Marius Papæ Nepos Roma egre-
A. C. 1662. deretur, donec Legatus Apostolicus
 Parisiis ad Regis alloquium fuerit ad-
 missus, antea vero scriptotenus decla-
 raret, se nuperi tumultus haud parti-
 cipem fuisse, idem quoque Pontifex
 per literas Apostolicas confirmaret.
 IV. Augustinus alter Pontifex Nepos
 Crequio Duci Romam reversuro necnon
 Crequii uxori Berenices Papæ Neptis
 obviam procederent, eosque certiores
 redderent, ingemuisse Papam percepto
 tumultu. V. Licetorum Præfectus Ro-
 ma ejiceretur, totaque Natio Corsica
 declararetur indigna servitio Pontificio
 non modo Romæ, sed in tota ditione
 Ecclesiastica, simulque pyramis in loco
 Farnesio ad perpetuam facti memoriam
 erigeretur cum hac inscriptione:

*In execrationem damnati facinoris con-
 tra Excellentissimum Ducem Crequium Ora-
 torem Regis Christianissimi a militibus Cor-
 sis XIII. Kal. Septembr. Anno MDCLXII.
 patrati, Corsica Natio inhabilis & inco-
 pax ad Sedi Apostolicæ inserviendum ex de-
 creto jussu SS. D. N. Alexandri VII. P.
 M. edito in executionem Concordiæ Pisi-
 nitæ ad perpetuam rei memoriam declarata
 est. Anno MDCLXIV.*

Postremo demum articulo sanc-
 tum, quod prioribus articulis rite ad-
 impletis Rex Comitatum Avenionen-
 sem

fem & Vindascinum Pontifici restitueret, prout etiam biennio post factum est, postquam Cardinalis Nepos in Franciam, injuriam deprecaturus venerat. Ita demum non sine Pontificis molestia, & Ecclesiastici honoris dispendio finita est contentio, quæ ex privato Nationum odio exorta in publicam Principum indignationem erupit, & hodieum adhuc mutux averfionis vestigia reliquit.

Sæc. XVII.
A. C. 1662.

§. XCVI.

*Alia diffidia inter Hispanum & Gal-
lum Oratores hoc anno com-
posita.*

Jam anno priori die decima Octobris Battevilæus Hispani Regis apud Anglos Orator cum Estradæo Comite Franciæ Oratore graves habebat similitates; cum enim Sueciæ Legatus solemnè pompa Londinum ingrederetur, eumque die decima Octobris Principum Oratores honorifice comitarentur, Hispanus Orator, cum Regi suo primas deberi crederet, Francici Legati currum per vim præcessit: Reclamabat Estradæus; oritur inter utriusque Legati famulos gravis verborum rixa, concurrunt ex vili plebecula plusquam sex millia, alii vero Hispano auro corrupti, in

*Bussi Hist.
de Louis
XIV. p. 136.*

X x 5

Hi-